

Осадча К.П.

Інститут цифровізації освіти Національної академії педагогічних наук України
провідний науковий співробітник,
доктор педагогічних наук, професор

Осадча М.В.

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького,
викладач-стажист

ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В КУРС «ІМЕРСИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»: ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТАМИ КОНТЕНТУ, СТВОРЕНОГО PERPLEXITY AI

Розробка навчальних матеріалів до курсів, що викладаються в закладах вищої освіти, є трудомістким процесом. Це займає великий відсоток часу викладачів закладів вищої освіти. З розвитком засобів генерації тексту за допомогою штучного інтелекту (ШІ) у викладачів з'явилася можливість оптимізувати та пришвидшити цей процес. Разом із тим використання засобів генеративного ШІ потребує емпіричної перевірки.

У попередніх дослідженнях науковці намагалися осмислити використання ШІ у вищій освіті. Зокрема, О. Гриценчук [6] визначила основні напрями використання ШІ в освіті, розвиток яких сприяє підтримці освітньої галузі, а саме: персоналізація навчання, використання інтелектуальних систем-помічників, аналітика навчання, автоматизація рутинних завдань, інноваційні методи навчання з використанням систем штучного інтелекту. В. Гладун [5] пропонує декілька стратегій використання ШІ в освітньому процесі на основі текстових моделей. Кілька актуальних джерел зокрема описують використання Perplexity AI в освіті: Н. Патія та ін. [3], М. МакГоверн [1], С. Сабріна [4] та ін. Проте не достатньо дослідженим залишається питання вивчення можливостей використання Perplexity AI для генерації навчального контенту та його оцінювання студентами.

Під час вивчення курсу «Імерсивні технології» здобувачами другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» на кафедрі інформатики і кібернетики Мелітопольського

державного педагогічного університету було апробовано чат-бот з ШІ Perplexity AI для створення навчального контенту (лекційні матеріали, тестові питання). Навчальний контент містив 8 лекцій й тестові завдання до згенерованого теоретичного матеріалу. Завдання до практичних робіт не розроблювалися за допомогою ШІ чату. Згенеровані матеріали було перевірено на релевантність, точність, сучасність й інформативності на основі наданих Perplexity AI першоджерел [2]. Разом із тим залишилося питання про те, як студенти сприйняли цей контент і яке їх ставлення до використання ШІ у підготовці навчальних матеріалів. Адже вивчення суб'єктивних оцінок студентів є індикатором ефективності використання Perplexity AI для розробки навчального контенту. Крім того, опитування студентів дозволяє оцінити не лише зміст, а й сприйняття та довіру до ШІ-генерованого контенту.

З метою оцінки ефективності використання засобів генеративного ШІ, зокрема Perplexity AI, у створенні навчального контенту для курсу «Імерсивні технології» було проведено опитування серед студентів, які брали участь у апробації. Опитування було анонімним та добровільним. В ньому взяли участь 10 студентів. Воно складалося з 8 закритих питань. Перше питання (Чи викладав(ла) у вас цей викладач інші дисципліни перед вивченням дисципліни "Імерсивні технології"?) мало на меті з'ясувати, чи студенти вже мали досвід навчання з цим викладачем, адже важливо розуміти, наскільки особистість викладача залишається значущою, навіть коли контент створюється ШІ. Це питання допомагає виявити, чи студенти відокремлюють контент від особистості викладача, чи навпаки – сприймають його як частину авторського стилю. Переважна кількість респондентів (90%) зазначили, що мали досвід навчання з викладачем, що викладав курс «Імерсивні технології» (Рис. 1).

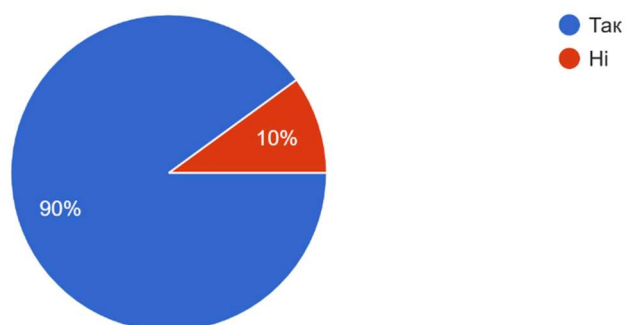

Рис. 1. Частка студентів, які раніше навчалися у викладача

У наступному питанні здобувачі відмітили якість лекцій викладача за шкалою Р. Лайкерта від 1 до 5, використовуючи такі критерії як якість (загальне враження), читабельність (чи легко читати текст), зрозумілість (все чітко зрозуміло і не виникає питань), повнота (не потрібно додаткових джерел), точність і достовірність (інформація правдива, точна, достовірна). Всі студенти оцінили на високому рівні (5) зміст лекцій, спираючись на попередній досвід навчання (Рис. 2).

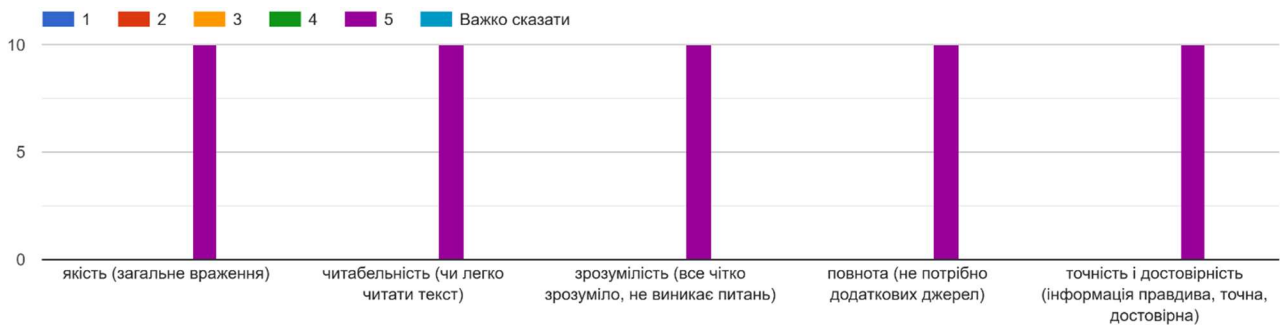

Рис. 2. Оцінювання респондентами якості лекцій викладача.

Також всі студенти високо оцінили якість тестів викладача (Рис. 3).

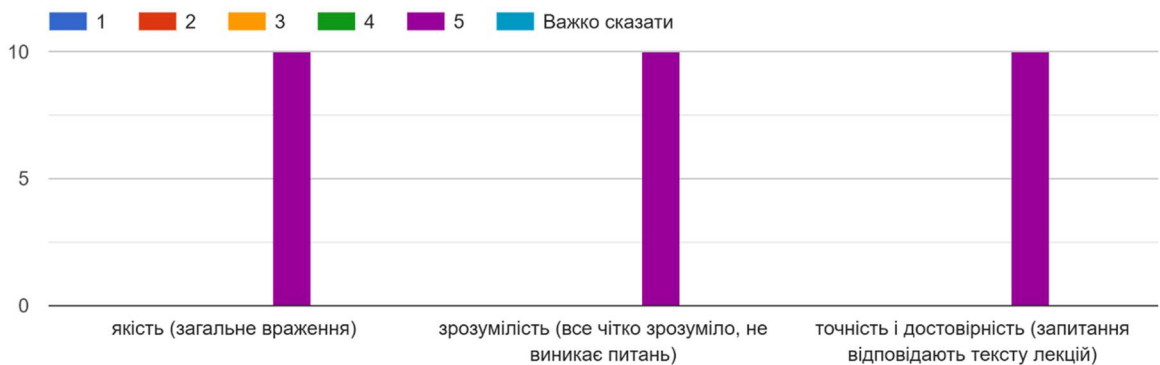

Рис. 3. Оцінювання респондентами якості тестових питань викладача.

Наступні питання стосувалися вже не навчального досвіду студентів, а безпосереднього ознайомлення з контентом курсу «Імерсивні технології». Зокрема, всі студенти також високо оцінили лекції (Рис. 4) та тести (Рис. 5) з цього курсу.

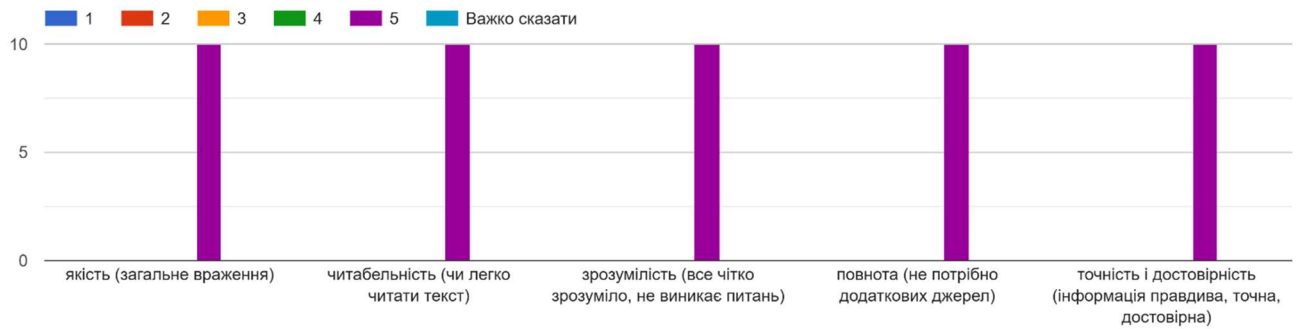

Рис. 4. Оцінювання респондентами якості лекцій з курсу «Імерсивні технології».

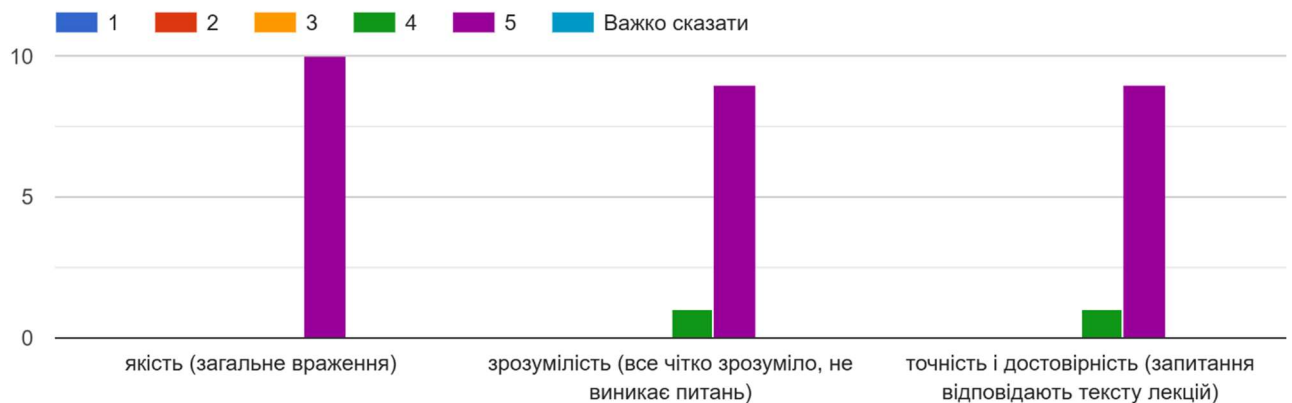

Рис. 5. Оцінювання респондентами якості тестових питань з курсу «Імерсивні технології».

Шосте та сьому питання стосуються оцінки навчального контенту з курсу за умови, що він бу розроблений за допомогою генеративного ШІ. Тут ми бачимо вже негативні оцінки, проте зміст лекцій і тестів залишився не змінним. Змінилося лише його сприйняття студентами. Також слід відмітити, що переважну більшість студентів все ж таки влаштовує якість навчального контенту (Рис. 6, 7).

Восьме питання опитування мало на меті з'ясувати ставлення студентів до використання ШІ у створення навчального контенту.

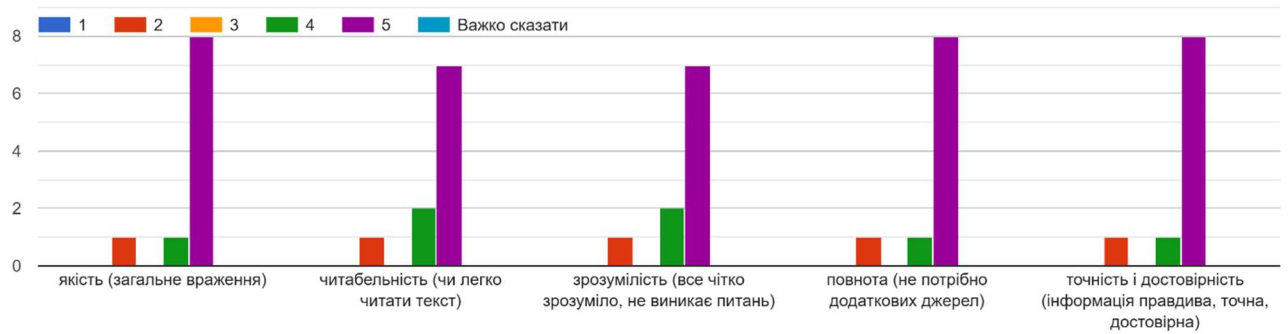

Рис. 6. Оцінювання респондентами якості згенерованих ІІІ лекцій з курсу «Імерсивні технології».

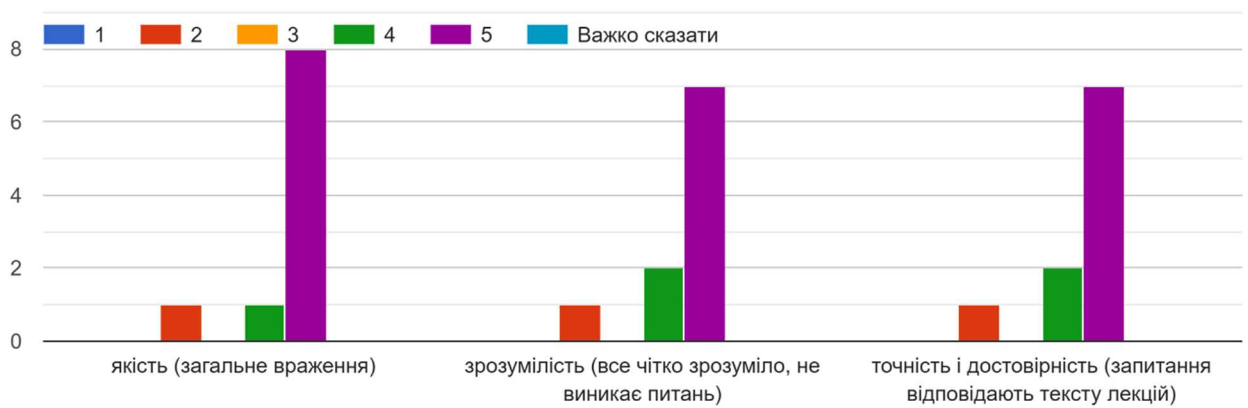

Рис. 7. Оцінювання респондентами якості згенерованих ІІІ тестових питань з курсу «Імерсивні технології».

Загалом студенти позитивно ставляться до цього, особливо за умови критичного ставлення викладача до згенерованого матеріалу (Рис. 8).

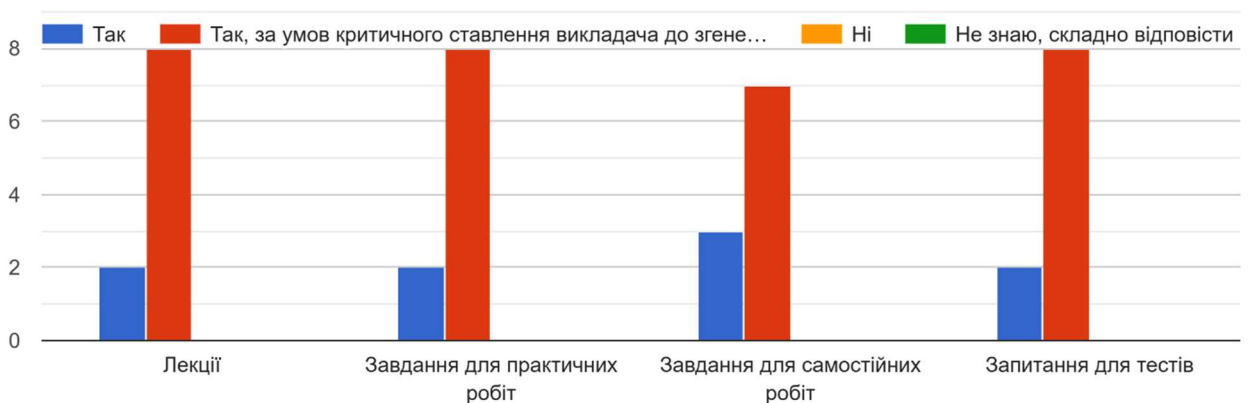

Рис. 8. Ставлення студентів до використання генеративного ІІІ для створення навчальних матеріалів дисциплін

Отже, проведене опитування дозволило зібрати дані щодо сприйняття студентами лекційних матеріалів і тестових питань, згенерованих ШІ, зокрема за допомогою Perplexity AI. Узагальнені результати відображають те, що деякі студенти не вважають якісним контент, що створений ШІ (10%). Проте всі погоджуються із тим, що ШІ цілком можна використовувати у розробці навчального контенту для курсів закладів вищої освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. McGovern M. Using the generative Artificial Intelligence (AI) chatbots of Perplexity and ChatGPT as a teaching and learning tool for practice teachers and students within social work placement. *The Journal of Practice Teaching and Learning*. 2024. Vol. 22(1-2) P. 38-56. DOI: <https://doi.org/10.1921/jpts.v21i3.2223>.
2. Osadcha, K., & Osadcha, M. Experience of using the Perplexity AI-powered answering system for education content generation. *Alfred Nobel University Journal of Pedagogy and Psychology*. 2025. № 1(29). P. 206–219. DOI: <https://doi.org/10.32342/3041-2196-2025-1-29-18>.
3. Patia N., Maulidiyah A., Bahijah I., Wongso O., Irene P. D., Rahmawati E. The Use of Perplexity AI in Academic Writing. *WAHANA PEDAGOGIKA: Jurnal Ilmiah Pendidikan dan Pembelajaran*. 2025. Vol. 7(1). P. 32-35. DOI: <https://doi.org/10.52166/wp.v7i1.9642>.
4. Sabrina S., Shafa C. F., Ainun A., Askia N., Maisarah P., Susilawati P. Effectiveness of ChatGPT vs. Perplexity AI in English Language Learning at the University of Serambi Mekkah. *IC-ITECHS*. 2024. Vol. 5(1). P. 983-992. DOI: <https://doi.org/10.32664/ic-itechs.v5i1.1611>.
5. Гладун В. Основні стратегії використання штучного інтелекту в освітньому процесі на основі текстових моделей. *Педагогічні науки та освіта*. 2023. Вип. XLIV–XLV. С.26–32.
6. Гриценчук О. Використання штучного інтелекту в освіті: тенденції та перспективи в Україні та за кордоном. *Вісник кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття»*. 2024. Вип. 10(10). 152–161 DOI: [https://doi.org/10.35387/ucj.2\(10\).2024.0012](https://doi.org/10.35387/ucj.2(10).2024.0012).